

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Your Road Safety
is on our RADAR.

RADAR - Risk Assessment on Danube Area Roads

<http://www.interreg-danube.eu/radar>

ГЕНЕРАЛНИ СПОНСОРИ:

ЮПИТЕР 05 ООД

ТРАНСПОРТНА
ИНДООР И
АУТДООР
РЕКЛАМНА
АСОЦИАЦИЯ

PROJECT CO-FUNDED BY EUROPEAN UNION FUNDS (ERDF, IPA/ENI)

Пета годишна конференция ♦ 18-19 Април 2019 СПА Хотел Хисар, гр. Хисаря БЕЗОПАСНА ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

„Пази семейството си на пътя“

„Приемане и прилагане на 2008/96 / ЕС в България“

инж. Росица Спасова,
член на ББАПБ

в секция „Одитори по пътна безопасност“

ОФИЦИАЛЕН СПОНСОР:

СПОНСОРИ:

ВИАЛУКС България ООД
ПЪТНА МАРКИРОВКА И СИГНАЛИЗАЦИЯ

Приемане и прилагане на
Директива 2008/96/ЕО
за управление безопасността на
пътната инфраструктура
в България

инж. Росица Спасова
Одитор по Пътна Безопасност

Процедури по Пътна Безопасност съгласно Директива 2008/96/ЕО – 19.11.2008г. - ТЕМ

- Оценка на въздействието върху ПБ на етап **планиране** (Член 3)
- Одити по ПБ на етап **проектиране** (Член 4)
- Категоризиране и управление на пътната мрежа, в процеса на **експлоатация** (вкл. УКПТП/черни точки) (Член 5)
- Инспекции** по ПБ на съществуващи пътища (Член 6)

Регламентирани в България:

2011 - Наредба №РД-02-20-14 на МРРБ
Одит по Пътна Безопасност

2011 - НАРЕДБА № 5 (*обн. 2003г.; изм. и доп. 2011г.*)
Установяване и обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП (УКПТП) и за категоризиране безопасността на пътищата
(*обн.ДВ бр. 90 /2003 г.; изм. и доп., бр. 93 /2011 г.*)

2013 - Насоки за управление безопасността на
пътната инфраструктура на АПИ
Инспекция по Пътна Безопасност на съществуващи пътища

2008 – 2019 – опит и практика в България

2008 - Директива 2008/96/ЕО

2008 - Обучение „Инструктор на Одитори по ПБ“ – по Програма „Партньорство за пътища“ –
(финансирана от Холандското Правителство и Агенция „Пътна Инфраструктура“ и Сдружението на Пътните Инженери и Консултанти (СПИК))

2011 - Наредба - Одити ПБ; обучение Одитори;
Наредба № 5 - УКПТП

2008 юни – декември (4 модула)

22 експерта - Сертификат за „Инструктор на Одитори по ПБ“ с/о Директива 2008/96/ЕО

- Пътна безопасност във фаза „Проектиране“**
- Процедури за провеждане на Одит по ПБ**
- Управление безопасността на пътната мрежа**
- Умение за обучаване на Одитори ПБ,
тема: Устойчива Пътна Безопасност**

2010 – АМ Люлин - 1-ви Одит ПБ

2011 - Наредба №РД-02-20-14 на МРРБ –

Одита ПБ и обучение на Одитори

2011 – Наредба 5 за установяване и обезопасяване на
УКПТП и за категоризиране безопасността на
пътищата

2013 - Насоки за управление на безопасността на
пътната инфраструктура на АПИ

**2013 – Проект – World Bank – 25 УКПТП-
Проекти за обезопасяване**

**2013 – УАСГ – Обучение на Одитори (с/о Наредба)
до 2018 г - над 70 сертифицирани Одитори по ПБ**

2015 – УАСГ – обучение на сертифицираните Одитори

2019 април – УАСГ – нов курс Одитори ПБ !

***Използва ли се ефективно този ресурс от обучени
Експерти по Пътна Безопасност?***

- 2018 – АПИ, Дирекция Пътна Безопасност и планиране на дейности по РПМ**
- 2019 – Държавна Агенция Безопасност на движението по Пътищата**
- 2019 - Решение № 16 на Министерски съвет мерки ограничаване на пътно-транспортния травматизъм до 2020г**

Изпълнени Одити по Пътна Безопасност

- **АМ Тракия – начална експлоатация**

Лот 2, Лот 3 и Лот 4

„Стара Загора – Нова Загора– Ямбол - Карнобат

- **АМ Марица – преди / начална експлоатация**

Лот 1 „Оризovo – Димитровград“

Лот 2 „Димитровград – Харманли“

- **Пловдив – Асеновград – технически проект**

- **Път I-1 „Видин – Димово“** – идеен проект ; технически
- **Път I-1 „Димово – Бела – Ружинци“** идеен /технически
- **Път I-1 „Ружинци – Монтана -** идеен /технически
- **Път I-1 „Монтана – Враца -** идеен проект
- **Път I-5 Кърджали – Маказа – преди / начална**
- **AM Струма Лот 3.2 – идеен (вариант Виаплан)**

PILOT4SAFETY – пилотен проект – ЕК

▪ **цел** - да се приложи подхода на Директива 2008/96/ЕО за пътища в Европа (извън TEN-T)

▪ **фокус** - само върху ОПБ и ИПБ, тъй като тези процедури в най-голяма степен влияят върху факторите на пътната безопасност

▪ **обмен на добри практики** - учебни програми и помагала за квалификация на лицата, занимаващи се с ПБ.

Определение за Одит по Пътна Безопасност – възприето в PILOT4SAFETY

Одитът по пътна безопасност представлява

- систематична и **независима оценка** на проект
- предназначена да открие **потенциални проблеми**, свързани с безопасността на възможно най-ранен етап от планирането и строителството
- да **елиминира или смекчи** тези проблеми и
- да **ограничи риска** за различните групи участници в движението

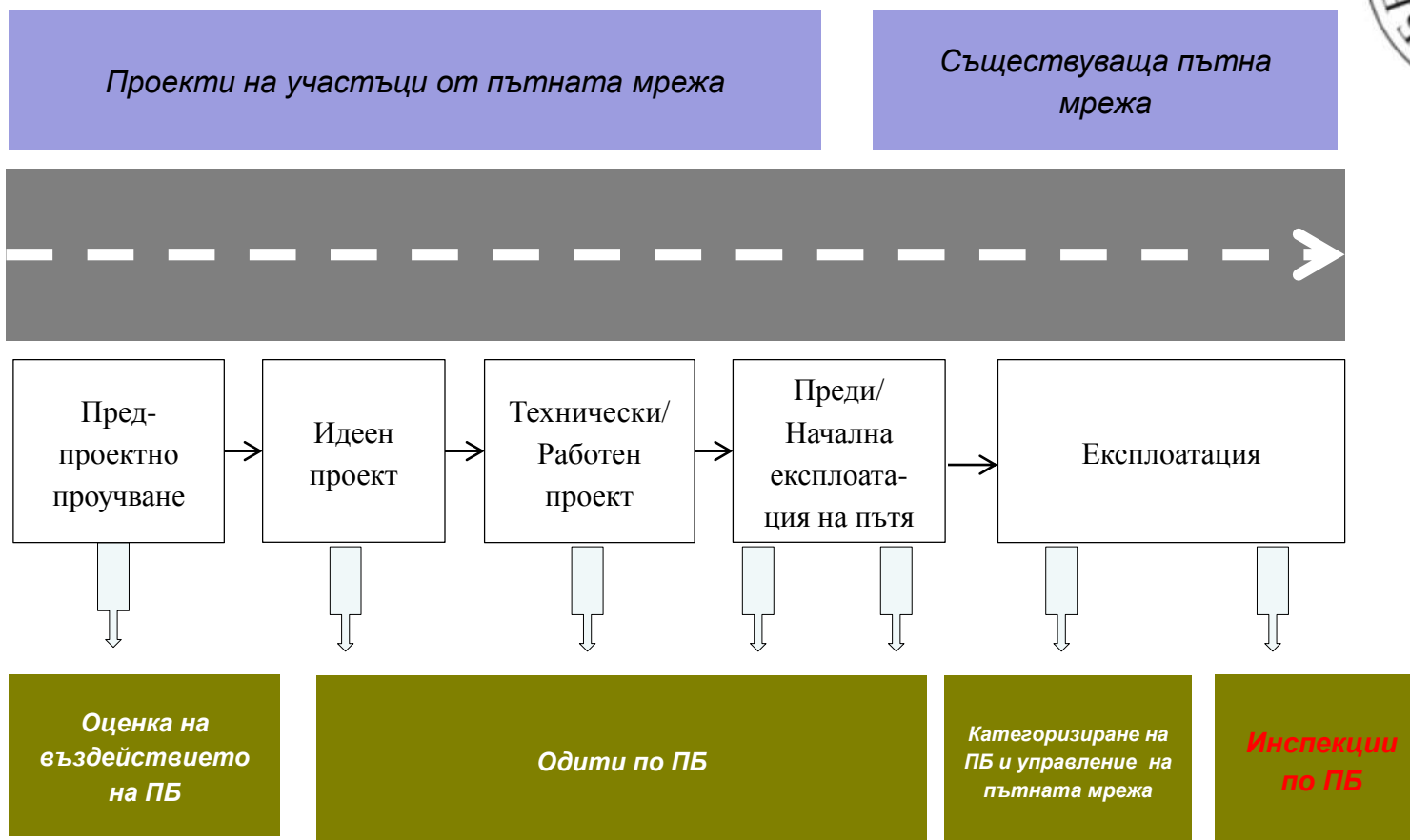

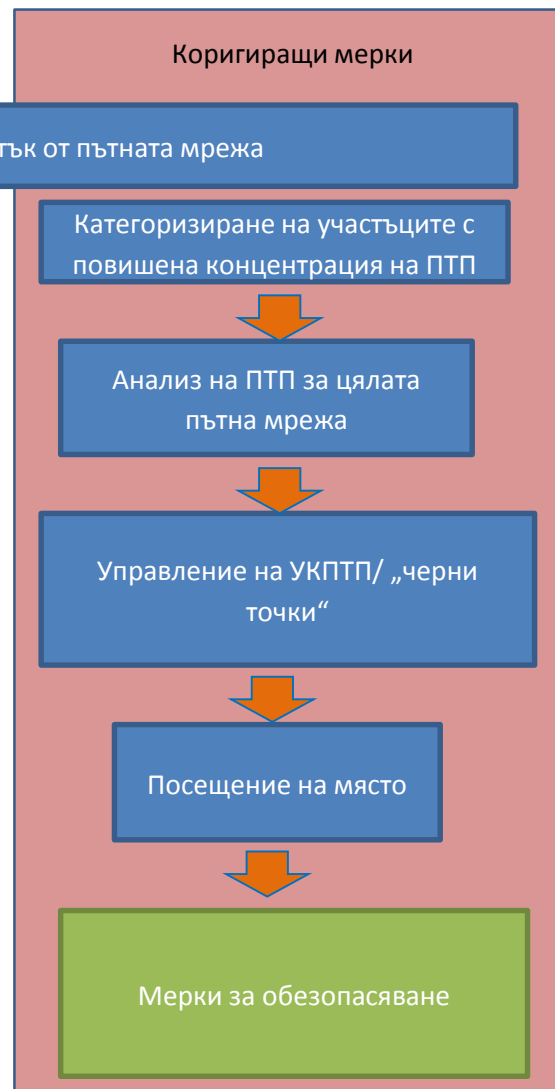
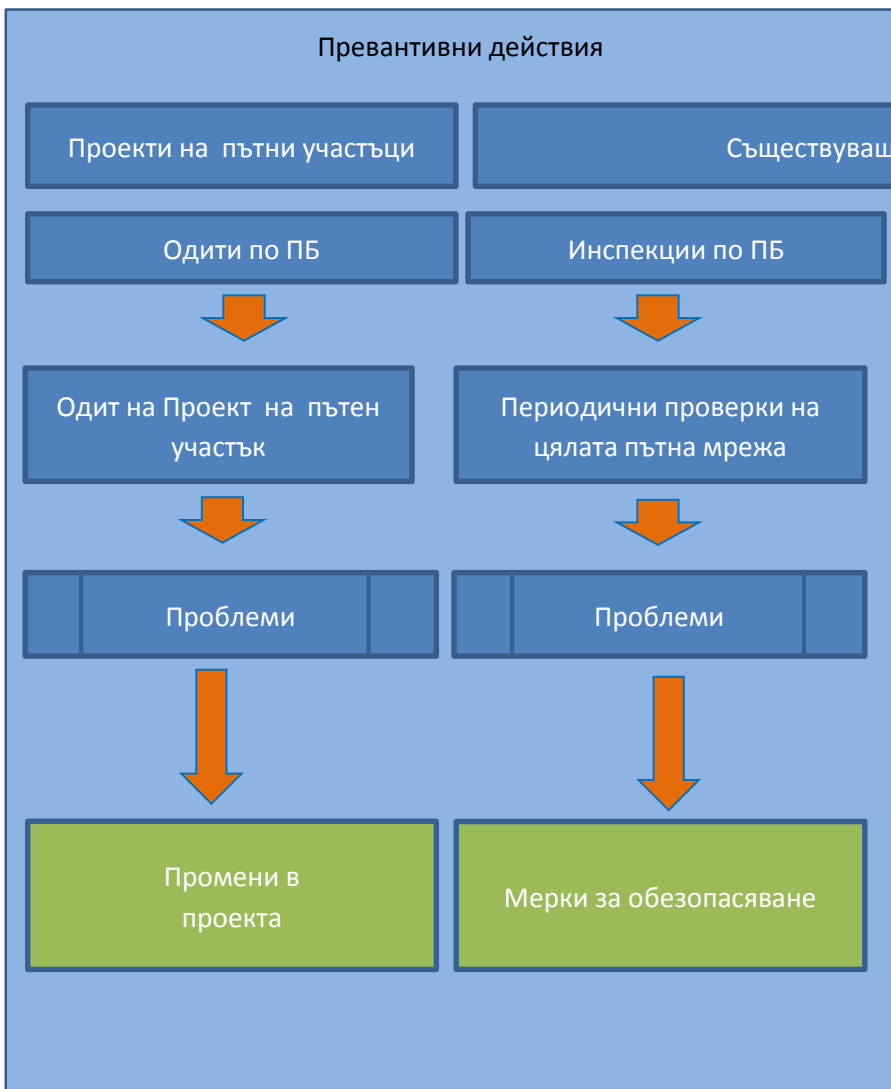
Определение за Инспекция по Пътна Безопасност възприето в PILOT4SAFETY

- **превантивно средство** за управление на безопасността - част от глобалното управление на пътната мрежа
- систематично обследване, което се провежда **периодично** на всички пътища или пътни участъци
- гарантира адекватни **нива на пътна безопасност**
- провежда се от **обучени експерти по пътна безопасност**, с цел да се идентифицират опасни условия и дефекти, които могат да доведат до възникване на сериозни инциденти.
- завършва с **официален доклад** за установените опасности и проблеми

Връзка между процедурите на ОПБ и ИПБ

ОДИТИ и ИНСПЕКЦИИ –

ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙСТВИЯ = МЕРКИ ПРЕДИ ...

ОБЕЗОПАСЯВАНЕ НА „ЧЕРНИ ТОЧКИ“ / УКПТП –

КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ = МЕРКИ СЛЕД ...

ОДИТИ ПБ – какво се проверява?

**технически коректен проект $\neq$ проект,
осигуряващ пътната безопасност**

Предпроектно проучване

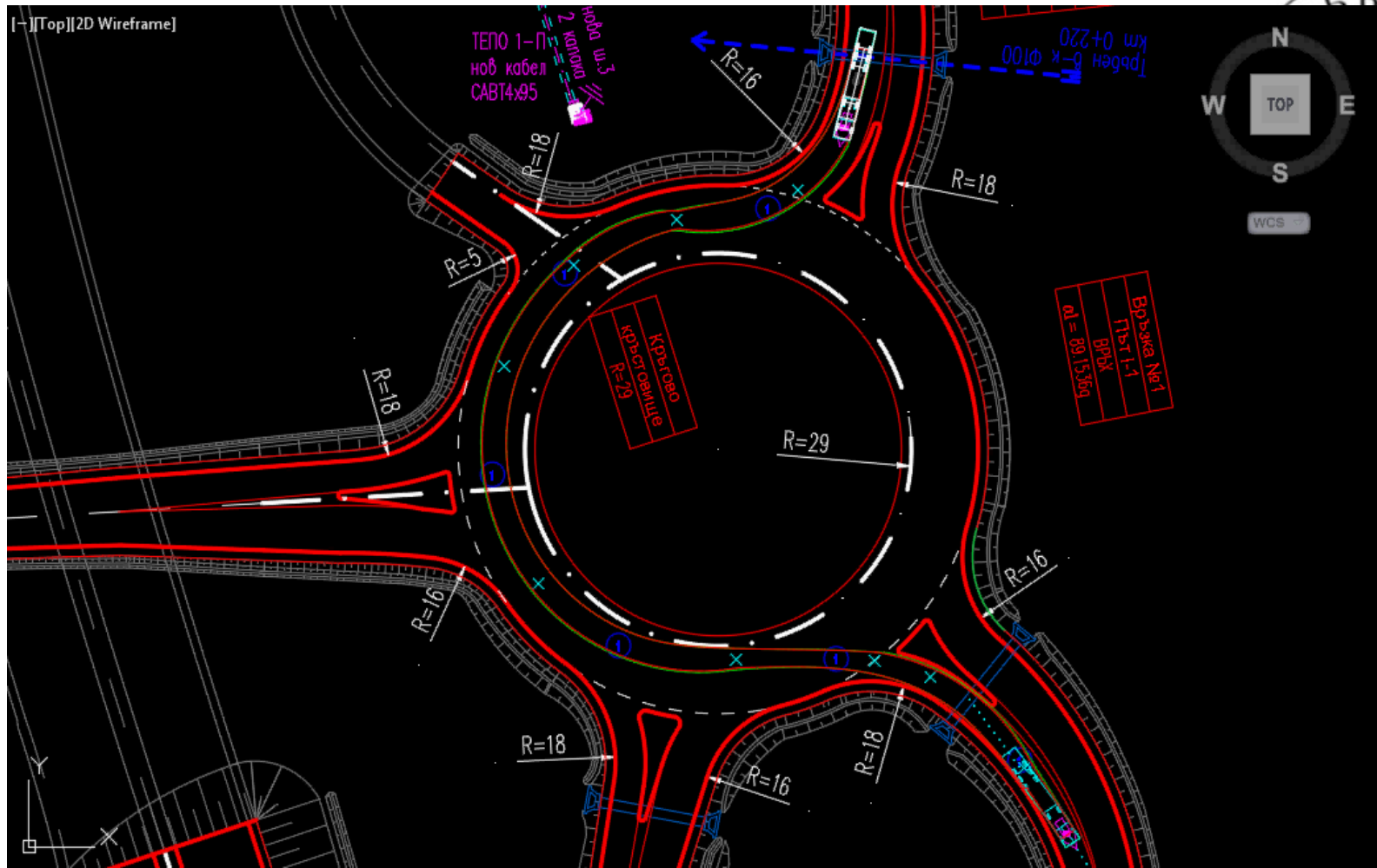
✓ влияние в/у пътната безопасност в региона (АМ Струма)

✓ планираното решение да няма вродени дефекти - оценка на следата / трасето (съоръжения, геоложки условия и климатични условия)

□ **Идеен проект**

- ✓ *избор на вариант в съответствие с функциите на пътя
(транзитен, разпределителен, път за достъп)*
- ✓ *при тежкотоварен трафик - избягване на преминаване
през населено място*
- ✓ *пресичания на пътя*
- ✓ *кръгови кръстовища – (винаги ли са безопасни?)*

❑ **Технически /Работен Проект**

- ✓ пространствено проектиране
- ✓ отводняване
- ✓ Проект за организация на движението
- ✓ съгласуваност м/у хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация
- ✓ Обезопасяване с предпазни огради/ОСП (дължина, тип, обезопасяване на точкови препятствия, дървета, стълбове...)
- ✓ площадки за отдих, търговски обекти – организация ВИДИМОСТ
- ✓ кръгови кръстовища и др
- ✓ осветеност на пътни възли и кръстовища

□ **Преди / Начална експлоатация**

✓ съгласуваност м/у хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация

✓ предпазни огради/ОСП (дължина, тип, обезопасяване на точкови препятствия, дървета, стълбове...)

✓ площадки за отдих, търговски обекти – организация ВИДИМОСТ

✓ **Начална експлоатация – проверка поведението на водачите, лесна разпознаваемост и навременна информираност**

Ползи и Разходи при ОПБ

Ползи

- спестяване разходи от предотвратени ПТП, след прилагане на препоръките от одита
- по-високо качество на Проектите
- по-добри съоръжения за уязвимите участници
- по-висока осъзнатост по отношение на пътната безопасност

Разходи

- варират значително спрямо фазата на одита
- преки разходи - времето на одиторите и допълнителното време на проектантите
- непреки разходи - допълнителните разходи в строителството за изпълнение препоръките на одиторите

Ефективност на мерките след провеждане на ИПБ върху ПТП с ранени

Мерки	ПТП, които се повлияват	Очаквано намаление на броя на ПТП (%)
Премахване на препятствията за видимостта	Всички видове ПТП	0-5%
Намаляване на наклона на откосите	ПТП с напускане на платното	5-25%
Осигуряване на зона, свободна от препятствия	ПТП с напускане на платното	10-40%
Предпазни огради при насипи	ПТП с напускане на платното	40-50%
Буфери на края на предпазната ограда	Блъскане в край на предпазна ограда	0-10%
Олекотяване на стълбовете за осветление	Блъскане в стълб	25-75%
Сигнализиране на опасни криви	ПТП с напускане на платното в криви	0-35%
Подмяна на погрешни пътни знаци	Всички видове ПТП	5-10%

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Магистрали

- Лошо отводняване
- Недостатъчно разстояние между пресичания
- Неосигурена минимална дължина на ускорителните шлюзове.
- Липсващи, недостатъчни или неправилно поставени съоръжения за пасивна сигурност
- Неблагоприятна комбинация на пространствените елементи на трасето (оптическо потъване на трасето)

Най-характерни недостатъци, откривани в

Проектите за Пътища извън урбанизираните територии

- Необвързаност на радиусите в последователни хоризонтални криви
- Недостатъчна дължина на прав участък между хоризонтални криви (по-малка от минималната)
- Неблагоприятна комбинация на пространствените елементи на трасето (оптическо потъване на трасето)
- Липса на корелация между елементите на трасето и типа на кръстовището
- Небезопасено ляво завиващо движение

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Пътища извън урбанизираните територии

- Липса на обособено велосипедно движение
- Недостатъчен напречен наклон в криви
- Недобро отводняване
- Не добре стабилизирани банкети
- Липсващи, недостатъчни или неправилно поставени съоръжения за пасивна сигурност
- Неправилна хоризонтална маркировка в изпъкнали вертикални криви и хоризонтални криви с недостатъчно разстояние за видимост
- Несъгласуваност между хоризонтална и вертикална
- сигнализация

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Пътища в урбанизиранни територии

- Небезопасено пресичане на пешеходци и велосипедисти
- Липса на защита за ляво завиващите
- Дълги времена за изчакване (дълга фаза)
- Опасно разположение на зоните за паркиране / временно спиране

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

??? УКПТП - АМ Тракия – Км 47 – дясно платно

??? УКПТП - АМ Тракия – Км 47 – дясно платно

??? УКПТП - АМ Тракия – Км 48 – ляво платно

??? УКПТП - АМ Тракия – Км 49 – ляво платно

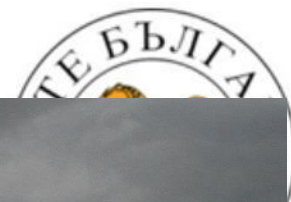

УКПТП - АМ Тракия - Км169 – ляво и дясно платно ???

УКПТП - АМ Тракия - Км169 – ляво платно ???

УКПТП - АМ Тракия - Км169 – дясно платно ???

??? - УКПТП - АМ Тракия – Км 172 – дясно платно

??? - УКПТП - АМ Тракия – Км 172 – ляво платно

??? - УКПТП - АМ Тракия – Км 172 – ляво платно

ВЪПРОСИ:

1. Допустимо ли е УКПТП на магистрала?
2. Използват ли се в нарушение на изискванията на Наредба 5 знаците за „черни точки“ ?
3. За колко дълъг период могат да останат „черните точки / участъци“ без да се вземат мерки за обезопасяване?
4. Категоризиране безопасността на пътищата?

24/09/2014 15:53

24/09/2014 15:52

Някои въпроси свързани с практическото прилагане на

Одити по Пътна безопасност

- Разширяване **обхвата на Одитите по ПБ**
  - *магистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас, независимо дали са част от ТЕМ (чл.36б на Закона за пътищата)*
  - *общински пътища и улици I клас „Скоростни градски магистрали“ и II клас „Градски магистрали“*
- Регламентиране на процедурите на **Одита по ПБ на етап преди начална експлоатация** и процедурите по приемане на строежа от Възложителя и въвеждането му в експлоатация – **Акт 15 и Акт 16** от Наредба 3 на МРРБ

Някои въпроси свързани с практическото прилагане на

Инспекции по Пътна Безопасност

- включване на раздел за Инспекциите по ПБ в Наредба №РД-02-20-14 / 29.09.2011 на МРРБ
Насоки за управление на безопасността на пътната инфраструктура на АПИ – ведомствен документ
- съгласно Насоките за управление на безопасността на пътната инфраструктура на АПИ – **извършват се само от служители на съответното ОПУ** и да притежават опит
- съгласно препоръките на добрите европейски практики, би следвало да се провеждат от **обучени експерти по пътна безопасност**

**ПО-ДОБРЕ ПРЕВЕНЦИЯ,
ВМЕСТО ЛЕЧЕНИЕ!**

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Инж. Росица Спасова

Одитор ПБ